

Mandegy - s ha nem is mindegy, ne az élethez való jogunkat vitassuk el magunktól, ha Ady életével kerülünk mezsgyére, hanem bizonyítsuk cselekvésünkkel, hogy legalább a magány, az egyedüliség, az elkülönültség életet felörlő tartását megértettük, s ha merni kell, merjük vállalni.

Csak az utókor kicsisége kérdezi meg az életműtől, hogyan élt írója. Csak a kortársak törpesége akarja a műveket kikezdeni írójuk rontásával. Az életművek, a nagy írók ezekre a kérdésekre nem akarnak válaszolni. Az írói etika a hétköznapi lószerszámaiból kihámozza önmagát és megvetően tekint vissza a válla fölött a lemaradt kordéra.

De a *Mű* mindig várja, hogy válaszolhasson, csak azt kérdezzék tőle, amit meg akar válaszolni.

Egy Krúdy-novellákat elemző tanulmány írója Krúdy hihetetlen gazdag színvilágáról beszél. Ezt igazolandó kiszámítja, hogy a piros szín n-szer, a sárga k-szor, a fehér d-szer szerepel a húsz novellában. Ez a nagy igyekezet persze éppen azt semmisíti meg, amiért az elemzés íródott: a színeket. Mert közben szám lett belőlük, lényegüktől fosztottak meg, bedobták őket a modern kor tömegsírjába, ahol a gépies tudat csontvázra fosztotta őket, s nem pirosak vagy sárgák többé, hanem lesznek "1", azaz egy. Az nxl darab piros egyforma piros lett, egyformán jellegtelen, amint hogy jellegtelen egy csontváz annak, aki nem régész vagy antropológus. Már pedig a nem-régészek és a nem-antropológusok sokan vannak, és olyan a ráhangoltságuk, hogy szeretik látni a csontvázra épült húst is.

A költői kifejezés intimitását féltő emberben megfordul az indító tétel, fejre áll, szóvicc és morbid igazság - de igazság! - lesz belőle: "*gazdag színhihetetlenség*". A hihetetlen gazdag színvilág számbeli sokaságot jelöl. A "*gazdag színhihetetlenség*" minőségi, belső vizsgálat felé fordítja a figyelmet, a lényeg érdekesség-felmutatása felé. Jóllehet, az addigi tudományos metanyelv is irodalmi nyelvre cserélődik, lévén, hogy nincs dolga tovább azzal a tudománnyal, amit statisztikának szokás nevezni.